

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Sžo/57/2014
Identifikačné číslo spisu:	3013200510
Dátum vydania rozhodnutia:	01.04.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Zemková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:3013200510.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Súkromná stredná odborná škola, M.R. Štefánika 379/19, Trenčín, zastúpený Mgr. Michalom Urbancom, advokátom, Šafárikova 12, Trenčín, proti žalovanému: Štátna školská inšpekcia, Staré Grunty 52, Bratislava, zastúpený JUDr. Pavlom Pospechom, Zámocká 10, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti správy o výsledku štátnej inšpekcie č. 3105/2012-2013 zo dňa 18. apríla 2013, konajúc o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne č.k. 13S/95/2013-44 zo dňa 14. mája 2014, jednomyseľne takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č.k. 13S/95/2013-44 zo dňa 14. mája 2014 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

I.

Krajský súd v Trenčíne napadnutým uznesením podľa § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zastavil konanie vedené na Krajskom súde v Trenčíne pod sp.zn. 13S/95/2013 z dôvodu, že žaloba proti napadnutému rozhodnutiu bola žalobcom podaná oneskorene.

Z odôvodnenia uznesenia vyplýva, že v danej veci žalobca podal žalobu a napadol rozhodnutie - správu o výsledku školskej inšpekcie č. 3105/2012-2013 zo dňa 18. apríla 2013, ktorá bola so žalobcom riadne prerokovaná dňa 19. apríla 2013, čo svojim podpisom potvrdil aj zodpovedný vedúci - zamestnanec žalobcu. Za deň doručenia napadnutého rozhodnutia krajský súd považoval 19. apríl 2013. Žalobca podal žalobu na krajskom súde osobne dňa 21. júna 2013. V odôvodnení je ďalej uvedené, že napadnuté rozhodnutie bolo žalobcovi riadne doručené dňa 19. apríla 2013, posledným dňom lehoty na podanie správnej žaloby bol deň 19. jún 2013 (streda). Žalobca podal žalobu proti rozhodnutiu žalovaného osobne, dňa 21. júna 2013, t.j. po uplynutí dvojmesačnej zákonom stanovenej lehoty (§ 250b ods. 1 O.s.p.)

II.

Proti uzneseniu krajského súdu podal včas odvolanie žalobca, ktorý žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Trenčíne zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Je názoru, že v predmetnom konaní ide o konanie, v ktorom nastáva doručenie napadnutého rozhodnutia dorúčením stanoviska žalovaného k správe o výsledkoch školskej inšpekcie. Správa o výsledkoch inšpekčnej kontroly bola vypracovaná dňa 18.04.2013, prerokovaná s vedúcim zamestnancom dňa 19.04.2013. V rámci prerokovania správy bola poskytnutá žalobcovi lehota na vyjadrenie sa k správe päť dní. Žalobca sa k správe vyjadril listom zo dňa 23.04.2013 a žalovaný zaujal k vyjadreniu stanovisko č. TN/2013/000551/00009 zo dňa 30.04.2013 doručené žalobcovi dňa 02.05.2013. Napadnuté rozhodnutie žalovaného považuje za doručené až dňa 02.05.2013 a preto predmetná žaloba, podaná dňa 21.06.2013, bola podaná v zákonnej lehote.

III.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k žalobe navrhol, aby súd žalobu ako nedôvodnú, neprípustnú, navyše podanú po uplynutí prekluzívnej lehoty na podanie tohto typu žaloby v celom rozsahu zamietol. Poukazuje, že napadnutým rozhodnutím Štátna školská inšpekcia zistila porušenia všeobecne záväzných predpisov a interných predpisov. Správa o výsledkoch inšpekčnej činnosti nie je rozhodnutím, nie je vydávaná v správnom konaní. Žalobca sám priznáva, že porušenia záväzných predpisov a interných predpisov boli zistené a zo spisu vyplýva, že žalobca vytknuté nedostatky postupne odstraňoval. Nie je teda sporná ich existencia v čase vykonanej inšpekcie. Pokiaľ ide o uvádzaný dôvod - nedostatočne zistený skutkový stav, ide o subjektívny názor na výkon kontroly v štátnej správe. Ak kontrolovaný subjekt nesúhlasí s výsledkami kontroly, má právo postupovať v súlade so zákonom č. 10/1996 Z.z. o kontrole v štátnej správe, ktorým sa výkon inšpekcie riadi. Žalobca vytýka žalovanému nevydanie rozhodnutia v zmysle § 6a zákona č. 597/2003 Z.z. vo forme samostatného rozhodnutia. Žalovaný uvádza, že nevydáva žiadne rozhodnutia podľa citovaného § 6a zákona č. 596/2003 Z.z. Zdôrazňuje, že inšpektori nerozhodujú, výsledkom kontroly je popísanie vecných zistení a konštatovanie porušenie predpisov, ak boli zistené. Právo žalobcu na postup v súlade so zákonom č. 10/1996 Z.z. nikto neobmedzil. Nie je možné dožadovať sa vydania rozhodnutia, nakoľko predmetná správa nepodlieha súdnemu prieskumu podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. Pôvodná správa č. 3088/2010-2011 z komplexnej inšpekcie, ktorá bola predmetom predchádzajúceho súdneho prieskumu, bola krajským súdom zrušená v časti uložených záväzných pokynov a jedného opatrenia, ktoré mali byť podľa názoru súdu prijaté v správnom konaní. Vo zvyšku bola žaloba zamietnutá, právoplatným rozsudkom sp.zn. 13S/36/2011 Krajským súdom v Trenčíne zo dňa 18.07.2012.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. s použitím § 246c O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v rozsahu a dôvodov uvedených v odvolaní žalobcu (§ 212 ods. 1 O.s.p. s použitím § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) postupom bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu treba považovať za dôvodné.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 O.s.p.).

Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní; ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím či postupom orgánu verejnej správy poškodená, dovolala súdu, ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami, ako ten, o koho práva v konaní ide.

Podľa § 250b ods. 1 O.s.p. žaloba sa musí podať do dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia správneho orgánu v poslednom stupni, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak. Zameškanie lehoty nemožno odpustiť.

Z obsahu predloženého spisu, ako aj z výsledkov doterajšieho priebehu konania odvolací súd zistil, že správa o výsledkoch školskej inšpekcie č. 3105/2012-2013 zo dňa 18.04.2013 bola prerokovaná s vedúcim zamestnancom kontrolovaného subjektu dňa 19.04.2013 v Trenčíne a za kontrolovaný subjekt ju podpísal zodpovedný vedúci Mgr. U. Z.. Na strane 22 predmetnej správy je uvedené: „Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu a zamestnancov, ktorých sa zistenia týkajú (vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní od prerokovania)“. K tomuto Mgr. Z. vlastnou rukou dopísala a uviedla: „k dnešnému dňu sa nevyjadrujem (19.04.2013) pričom sa nevzdávam práva na vyjadrenie.“

Žalobca zaslal vyjadrenie k správe o výsledkoch inšpekčnej činnosti zo dňa 18.04.2013 č. 3015/2002-2013 žalovanému v stanovenej lehote, ktorému predmetné vyjadrenie bolo doručené dňa 25.04.2013. Žalovaný sa k predmetnému vyjadreniu žalobcu vyjadril - zaslal stanovisko zo dňa 30.04.2013, ktoré bolo doručené žalobcovi 02.05.2013.

Platí zásada, že všetky rozhodnutia správnych orgánov, ktorými sa rozhodlo o právach a povinnostiach fyzických alebo právnických osôb, podliehajú súdnemu prieskumu zákonnosti. Vyplyva to z článku 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého každý kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. To znamená, že zákon (nie predpis nižšej právnej sily) môže takéto rozhodnutie vylúčiť zo súdneho preskúmania, pričom toto vylúčenie musí byť výslovné (napr. ustanovením) (rozhodnutie správneho orgánu nepodlieha súdnemu prieskumu). Platí ešte jedno dôležité ústavno-právne ustanovenie - z právomoci súdu nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd (č.l. 7 ods. 5 a č.l. 12 až č.l. 50 Ústavy Slovenskej republiky). Dôležité uplatňovanie jednej i druhej zásady je rovnako dôležité pri realizácii poučovacej povinnosti správnych orgánov. Od poučenia nemožno upustiť ani v prípade, ak rozhodnutie je podľa osobitného zákona vylúčené zo súdneho prieskumu.

Zákonné náležitosti správy o výsledkoch inšpekčnej činnosti sú upravené v § 13 ods. 9 zákona č. 596/2003 Z.z. o štátnej školskej inšpekcii (ďalej len „zákon č. 596/2003 Z.z.“) tak, že výstupné inšpekčné materiály obsahujú označenie inšpekčného orgánu, mená a priezviská školských inšpektorov ktorí inšpekciu vykonali, označenie kontrolovaného subjektu, miesto a čas inšpekčného výkonu, predmet školskej inšpekcie, zistenia a ich hodnotenie, označenie dokladov a ostatných materiálov, o ktoré sa zistenia opierajú. Správu podpisujú školskí inšpektori, ktorí sa na inšpekciu zúčastnili a riaditeľ kontrolovaného subjektu po prerokovaní, najneskôr do 21 dní po ukončení priameho výkonu inšpekcie.

Najvyšší súd je názoru, že pokiaľ na strane č. 22 predmetnej správy o výsledkoch školskej inšpekcie je uvedené, že vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní od prerokovania, prvostupňový súd pochybil, keď počítal začiatok lehoty na podanie žaloby od 19.04.2013, kedy bola prerokovaná správa o výsledkoch školskej inšpekcie s kontrolovaným subjektom. Navyše kontrolovaný subjekt - žalobca, využil svoje právo písomne sa vyjadriť k obsahu správy v lehote päť dní - ako bol žalovaným poučený (podacia pečiatka pošty z podania vyjadrenia je zo dňa 24.04.2013) a podanie nazval „Zaslanie vyjadrenia k Správe o výsledkoch inšpekčnej činnosti zo dňa 18.04.2013 č. 3015/2012-2013“, ktoré bolo doručené žalovanému dňa 25.04.2013. Žalovaný sa k predmetnému vyjadreniu žalobcu následne vyjadril - stanovisko zo dňa 30.04.2013.

Doručenie stanoviska, ktorým sa žalovaný vyjadril žalobcovi k jeho vyjadreniu zakladá okamih doručenia celého napadnutého rozhodnutia vo veci. Najvyšší súd vyjadrenie žalovaného - stanovisko č. TN/2013/000551/000009 zo dňa 30.04.2013 doručené žalobcovi dňa 02.05.2013 podľa jeho obsahu na účely posúdenia začiatku plynutia lehoty na podanie žaloby hodnotil ako rozhodnutie o odvolaní.

S poukazom na uvedené, v ďalšom konaní bude úlohou krajského súdu v súlade s vysloveným právnym názorom najvyššieho súdu, ktorým je podľa ustanovenia § 226 O.s.p. s použitím § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. viazaný, znova posúdiť splnenie procesných podmienok na začatie konania a prejednať a

rozhodnúť žalobu v rozsahu všetkých jej žalobných dôvodov. Následne rozhodne i o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.).

Najvyšší súd slovenskej republiky z uvedených dôvodov napadnuté uznesenie podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.